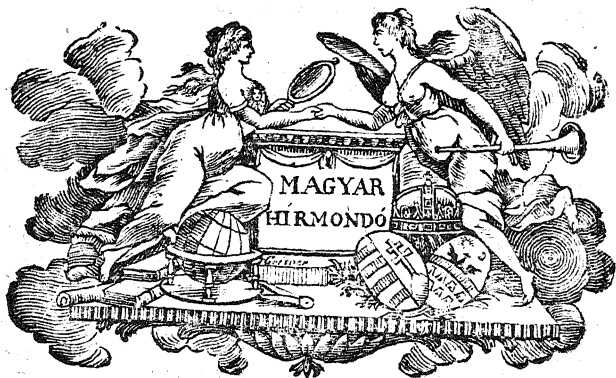

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENG E D E L M É V E L,

XXXXXXXXXX

Nro 6.

Költ Bétsben, Bóld. Afzizony Havának (Januáriusnak)
 20-dik napján 1797-dik Elztendőben.

Hadi Környűllállások.

A' Felső-Rajnai Kerület' Gyűléséhez oly
 nyilatkoztatást tétetett a' mostani Orosz
 Tsáfzár, hogy e' jelenvaló hadra nézve a'
 boldogútt Tsáfzárné' Kötései mellett szent-
 tül meg-marad: minekokáért inti a' Német
 Birodalom' Rendjeit, hogy híven telyesít-
 tsék a' Birodalom Feje erántt kötelességei-
 ket, melyeket a' Német Konstitútzió kí-
 ván ő tőlök, a' Birodalom' tsendessége-

F

nek bátorságos állapotba való helyheztetésére.

Düsseldorfnál az Ó-esztendő végével kéntelenek voltak a' Fr. ák félbe-szakasztani a' magok munkálódásaikat; melyekkel ezen helyet meg-vehetőtlenné akarják tenni. A' *Düsseldorf*-ban benn lévő 3 *Batalion*oknak, és a' környékenn nagyobb számmal fekvő ellenséges Népnek Kormányozója, *Macdonal* nevű Generális.

Az *Ánglus* zsóldra fel vett *Hessendarmstadti* gyalog Katonaság, melyet elébb a' *Nagy-Britanniai* Udvar! *Triestnél* hajókra szándékozott rakatni és *Gibráltárba* küldeni: oly parantsolatot vett *Londonból*, mely szerént *Karinthiában* szállítódott quártélyba: a' mely *Hessendarmstadti* Lovas-osztály által pedig *Triestig* kísértetett: az, vissza-tért *Darmstadtba*.

A' *Triestiek* arra ajánlották magokat, hogy Ők a' nálok meg-fordulandó beteg és sebess Katonaságnak, ingekkel fognak szolgálni, melyeknek öfzfje szedésére *Rusconi* és *Cloconi* nevű gazdag Kereskedők ajánlották magokat.

Bonaparte, rendkívülvaló költséggel szállíttatja a' nagy ágyúkat, melyekkel *Mantuát* ostromelhassa. — *Modénába* egy Korpust állít, mely, leg-nagyobb részent *Olaszokból* áll, a' végre, hogy szemmel tartassa általa a' *Római Udvar!* Ser

gének mozgásait, a' mely *Romágnbann* gyűlekezik ösfze. — *Bergamóba*, melynek Lakosai nem erefztették vólt bé eddig a' Frantziákat: fenyegetéssel, Népet szállított bé, 's a' Várba sok ágyúkat. Az óltalom-líneáját kéntelen vólt *Rovigóig* kiterjeszteni az *Athesis*' hofzszábann. — Dec. 23-dikánn vízfza-ment *Mediolánumba*, a' honnan írták ezeket felőle.

Veronából Jan. 4-dikénn: — „Tegnapelőtt, Hétfőnn, egynehány ezer Frantziák alkalmatlankodni kezdtek a' Mántuai földönn, kik ellen ki-rontván a' Ts. K. Vitézek, le-öltek belőlök mintegy 200-at, 's el fogtak többet 3 száznál, kik között, valami harminzig valók Lombárdusok vóltak: és Ezek, a' reájok nézve már előre közönségessé tett Hirdetménynek ereje szerint tüstént agyon lövettettek. Jóformánn kaptak el tőlök ökröket is, egynehány szekér-líszttel 's munitzióval, és egynehány ágyúkkal egyetembenn. A' sebes Frantziák között, kik ide szállítódtak, sok Tisztek vagynak. — *Brescia* és *Bergamó* vidékét, majd egézfzenn el hagyták a' Fr. ák, 's vették magokat *Saló*, *Desenzano*, és *Lonato* nevű Városotskák felé.”

„A' mely Ts. K. Seregofztály eddig *Pádua* körül táborozott vólt: *Bevilacqua* és *Legnago* felé vette magát, melynél nagyon már most a' Bétsi Szabad-Sereg is. Ugyan azon egy időbenn, elébb indúltak

Felső- és Alsó-Tyrolisból, nem különben *Valcamonicától* is a' Ts. K. Korpások.

Rómából Déc. 31-dikénn: — „Két rendbéli Tudósításokat is vettünk: egyiket a' tegnapi postánn *Florentziából*, a' másikat pedig egyenessenn *Portoferrájóból* indultt rendkívülvaló Hírhözó által: hogy a' *Portoferrájói* Kikötőhelybe több Ánglus Katona-hajók is érkeztek; úgy hogy már most tsupánn a' líneai hajók' száma 32-re megy. Hát még a' sok Fregát? Szárazon való Katonaság, 8 ezer főből álló vagyon ezen roppanti Hajóssereggel.“

„*Civitavecchiabann*, és *Fiumicinóbann* a' hol a' tengerbe szakad a' *Tiberis*, 150 ökröket sóztak bé, az említett Ángl. Hajóssereg' számára.“

„Ma érkezett ide *Bétsből* *Albani* Praelatusunktól egy Hírhözó, azzal a' Tudósítással, hogy a' Ts. K. Felség szövetséget kötött a' *Római* Udvarral: mely Tudósítás, ki mondhatatlan nagy örömet okozott itt a' Népbenn.“

„A' *Tuloni* Kikötőhelyből, *Langara* Admirális' vezérlése alatt ki-indultt Spanyol Hajóssereget, *Carthagéna* előtt, egy nagy szélvész érte, a' mint haljuk, és úgy széljel szórt, hogy két Frégátjai, és némely eleséggel rakott hajói, egy Ángliai Hajósseregősfő tály kezébe estek, mely, *Portoferrájóba* igyekezett.“

Az Ángl. Ország-gyűlés' 2-dik Táblája el végezte Déc. 19-dikénn, hogy *Pitt* Minister most előre 5 száz ezer font sterlinget küldhessen hadi segítségül a' Ts. K. Felségnek: ennekutánna pedig, a' szükség úgy hozván magával, többet is.

A' *Nagy-Britanniai* Udvar, egy Jelemtést adott ki Déc. 27-dikénn, melyben, nyomos előadással meg-mutatja, hogy ha kell még továbbra is folyni, ennek az Emberi nemet, és különösen magát Fr. Országot is rontó hadnak: annak egyedül való okai a' Fr. Igazgatók, kiket Ő *Nagy-Britanniai* Felsege, még 1796-dik esztendő' kezdetével meg-kínált Kongressz tartással, az az: hogy az ellenkező Felek küldenének valamely bizonyos helyre Követeket, a' Békességről való tanátskozás végett: de a' Fr. Igazgatók, kevélyen megvetették ezenn ajánlását a' Békéllés' nem szokatlan útjának: más útját pedig Ők magok nem ajánlották, hanem oly forma nyilatkoztatást tettek: hogy minden külső Hatalmasságok, az ő belső Törvényeikhez tartozzanának alkalmaztatni magokat. — Az 1796-dik elzt. béli táborozás' el kezdődésekor próbát tett a' Ts. K. Felség is, hogy a' közönséges Békességnek munkálódására reá bírja a' Fr. Igazgatókat, de semmivel se' mehetett többre, mint a' N. *Britanniai* Udvar. Meg-próbálta ez az Ud-

var későbbenn egy barátságos Hatalmas-
ság által, a' Fr. Igazgatók' szándékjokat
a' Békesség eránt. De bántás volt a' fele-
letjek. — A' Nagy Britanniai Udvar azon-
ban nem szűnt meg mind addig ostromlani
a' Fr. Igazgatók' átalakodtságát, míg ezek
meg nem egyeztek benne, ámbár tsekély
bizodalmú ki-fejezésekkel: hogy el fogad-
nak egy Követet Nagy-Britanniából a' Bé-
kesség' munkálódása végett. Az ezen Kö-
vettel való bánásábann a' Fr. Igazgatók-
nak, kivált e' kettőt érdekli 's méltánn is,
a' N. Brit. Udvar. 1.) Hogy minekután-
na a' Fr. Igazgatók el fogadták a' Békes-
ségalku' fundamentomát; és annak egészsz
szélességű alkalmaztatását oly ki-nyilat-
koztatás mellett közlötte velék a' N. Brit.
Követ, hogy kész azokról; vagy pedig a'
Fr. Igazgatók által fel-tejendő más módjá-
ról is a' Békéllésnek bővebb értekezésbz
creszkedni: Ők, minden szokás ellen azt
a' lehetetlenséget kívánták tőle, hogy 24 óra
alatt adja a' maga végső ki-nyilatkoztatá-
sát a' Békesség' feltételeire nézve: és mi-
dön ezt nem telyesíthette, azt a' érdúr
parantsolatot vette tőlök: hogy 48 óra
alatt el takarodjon Párisból. 2.) El fo-
gadták vala a' Fr. Igazgatók, ha mind ne-
hezenn is, azt a' regulát, melyet a' Nagy-
Brit. Udvar' Követe, fundamentomául tett
vólt fel a' Békesség-alkunak: 's azt ismét,

a' Következ adott utolsó Írássokban egészen megvetették, és újra a' magok belső Törvénynyeiiktől függesztették fel a' Békesség-feltételeit, a' mint tselekedték volt már akkor, midőn Ő Nagy Brit. Felsége a' maga első nyilatkoztatását tette volt a' Békesség' alku eránt *Helvétziábann*. — Végső soraibann a' Jelentésnek ígéri a' N. Brit. Udvar, hogy mihelyt az ellenség, Békéllésre igazán hajló illendőség' lelkét mutat: el nem múlat Ő N. Brit. Felsége maga részéről mindent el követni, a' mi eszközül szolgálhat a' közönséges Békességnek ki-munkálódására.

Elegyes Tudósítások.

Az Orosz Tsászárs, minden képzelődést felül-múló költséges pompával takarítottatta el Néh. F. Szüléinek II-dik *Katalinnak* és III-dik *Péternek* holttesteiket a' *Pétersburgi Várba*, Déc. 17-dikénn — Az Izsák' Templomának építtetésébe, mely már régen félbe-szakadt, újra belé kezdetett. Egy lefesz ez, a' Tsászárs Város' leg-szebb ékességei között: mert egészen márványból fog készülni.

Az Ángliai Ország-gyűlés' 2-dik Táblájának 15-dik Déc. i Ülése, szinte egészen a' *Lafayette*' sorsáról való vetélkedésbenn telt el. *Fizpatrik* Generális ter

jesztette először a' Gyűlés' eleibe, hogy meg kell kérni a' Kir. Felséget, hadd vessen közbe magát annak el bortsáttatásáért. *Fox*, *Sheridan*, és mások, tódították a' *Fizpatrik'* feltételét; de *Pitt* Minister elene mondott annak; mivel — *úgymond* — a' Hatalmasságoknak egymástól való nem-függése meg nem engedi, hogy egy Hatalmasság, a' Másik' dolgaiba elegyítse magát. Nem tagadta *Fox* Úr, a' *Pitt* Minister' állítását; hanem, példákat hordott fel, a' hol, helye volt a' kifogásnak. Említette nevezetessenn, hogy a' *Nagy-Britanniai* Követ is közbe-vetette magát a' szerentsétlen Néh. 16-dik *Lajos*ért. Voksrá kelvén a' dolog, tsak ötvent kapott maga részére G. *Fizpatrik*; 132 pedig elene volt.

Természet' tsudája történt egy Szeretsenenn *Amériká*bann: mert feketéből, anynyira fejjérré változott a' bőre, hogy tsak a' képinn, kezeinn, és lábainn maradtak némely fekete fók. A' fejeről le-húlló gyapjú' helyébe haj nő. Egyéb részeinn pedig a' testének, a' hol annakelőtte, valamint egyéb Szeretseneknek, úgy Néki is gyapjú' volt: szőr nőtt. Most az Ember 42 esztendő, *Henri Moss* nevezetű, 's mintegy négy esztendeje, hogy ez a' változás kezdődött rajta, a' kezeinn lévő kör-mök' tövénel. Hogy tsupa feketénn szüle-

tett, 's fekete is vőlt az említett időpon-
tig, arról Bizonyságlevelei vagynak a' szü-
letése' helyéből: valamint arról is, hogy
az Atytya Szabad Szeretsen vőlt; az Any-
nya ugyan nem egészfzen fekete, de tsak
ugyan homályos színű, minthogy Szeret-
tsen Apától és *Amérikai* Anyától vette szár-
mazását. — Így írták felőle *Londonba*,
Északi-Ámérikából, nevezetessenn *Virgi-
gínia* Tartományának *Winchester* Váro-
sából.

Frigyes - Belgyiombann, tsak ugvan
hajlott a' Nemzeti-gyűlés, némely Refor-
máta Ekklesiák' Előljáróinak szavára any-
nyiban, hogy szabados dolognak hagyta,
meg vonatni Nékiek vagy nem vonatni a'
harangokat temetéskor: mivelhogy a' ha-
rangozás nem tartozik a' Religió' termé-
szeti valóságára.

Magyar - Ország'

Gyűlésének *Károly* Fő-Hertzeghez külö-
nös Députátzió által útasított Levelét, mind
Német mind Frahtzia fordításokbann köz-
lötték már a' külföldi Újságok: mi sem
akartuk tehát már annak közlését halasz-
tani. Ez az, maga valóságábann:

*Serenissime Archi-Dux, Princeps Regie
Frater Carissime, Domine Nobis Beni-
gnissime!*

Quos animi, et exuberantis gaudii sensus fama victoriarum, quae auspiciis Augustissimi Imperatoris, et Regis nostri Clementissimi, ductu autem Dilectionis, et Celsitudinis Vestrae Regiae de Hoste Gallo reportatae sunt, in singulis nostrum excitavit, nunc, dum Sua Majestate Sacratissima convocante de auxiliis ad bellum hoc sustinendum necessariis deliberamus, in apertos plausus, et gratiarum Actiones eruperunt. In ipsa enim Deliberatione, sicut periculi magnitudo ex hostis jam haereditariis Provinciis imminenti vicinia obversabatur omnium mentibus: ita, magis in clara et illustri luce collocabatur fortitudo, ac felicitas illa, qua eum successu rerum tumentem Dilectio et Celsitudo Vestra Regia non tam repressit, quam fugavit, et amplissimum illum Imperii tractum adversis belli casibus occupatum, incredibili celeritate ab hoste liberavit. Quae gloria tanto est excellentior, quod cum tota fere belli moles in Augustissimum Imperatorem, et Regem nostrum incubuisset, hanc vero Ille incredibili animi magnitudine, et constantia sustinere decrevisset, Dilectio et Celsitudo Vestra Regia, Dux exercitus Austriaci tot pugnarum incommodis labefactati, egregios sit consecuta Triumphos, quorum gloriam peculiari aequanimitate, et modestia, cum Ducibus,

et Militibus, virtutem eorum publice collaudando partitur. Unde in spem certam erigimur Celsitudinem Vestram Regiam de Patriae nostrae Civibus commendandis, et promovendis Benigne sollicitam fore. In Triumphis, dum Labores et pericula, quibus Dilectio, et Celsitudo Vestra Regia non tantum pro incolumitate et dignitate Augustae Domus Suae, sed pro salute quoque nostra vitam magnanime exposuit, intuemur, et debitas, meritissimasque Grates agimus, ac Lauri, qua triumphale Caput redimitur, nos quoque umbram gaudentes, ac devoti augemus, et in summam solitudinem conjicimur, ne qua fati inclementia tam insigne praesidium, Decusque vel attingat, ac ideo desiderio exardescimus, ut dum pro Clementissimo Rege pectora nostra Hosti objicere paramus, Dilectionem, et Celsitudinem Vestram Regiam, quae pro Illo depugnat, cingere, et contra omne discrimen tueri possimus: interea dum nos ipsi aderimus, illos, qui de gente nostra, Duce Dilectione, et Celsitudine Vestra Regia pugnant oramus, eos, qui mox pugnaturi mittentur hortabimur, orabimus obsecrabimus, ut semper quidem memores Patriae virtutis fortiter, sed si discrimen Dilectioni, et Celsitudini Vestrae Regiae minaretur, vitae prodigi rem agant, universim autem id palam Orbi testentur,

quam aliena sit gens Hungara ab illis, quos inimicus obtrudit erroribus, quanta pietate, ac fide Regi suo, totique Augustae Domui penitus dedita sit, quae se tunc vere liberam sentit, ac depraedicat, dum a Regibus suis Legum Imperio gubernatur.

Non possumus omnia, quae in animo sunt, sermone explicare, ideo annuente precibus nostris optimo Rege, ad Dilectionem, et Celsitudinem Vestram Regiam quatuor ex nobis nuncios mittimus, illi et ore, et vultu gaudia nostra, et devotos grati animi sensus, illasque sinceras acclamationes referent, quibus exoptavimus: Vivat Serenissimus Archi-Dux Princeps Regius Carolus! longamque huic nomini incolumitatem, et gloriam Divina Benignitas indulgeat, quod concordi voce, ac pectore comprecamur. Datum ex Sessione nostra Diaetali Posonii Die 24a Novembris Anno 1796. celebrata

Dilectionis, et Celsitudinis]

Vestrae Regiae

addictissimus frater
humillimi et obsequentissimi
servi SS. et OO. Regni Hungariae Partiumque adnexarum
Diaetaliter congregati.

Ezen Levél mellé, Felséges Urunk, és
Kir. Főhertzeg Palatínusunk is adtak egy
egy Levelet a' Deputátus Urak kezébe
Károly Főhertzeghez: melyekkel, Mikor

indultak útnak? Mikor értek *Offenburg*-ba? Mitsoda különös indulattal fogadtattak attól, a' valóságos Emberi szívű Heróستól *Károly* Főhertzeztől? és Mikor vettek tőle bútsút? már ezeket mi jó idején megírtuk summássann: most mindazáltal kívántunk még Nemzetünk' 's a' Deputáció' ditsősségére, némely nevezetességeket közleni, a' Deputáció egy E. Tagjának hozzánk küldeni méltóztatott napi Jegyzéseiből: — Midőn Decemb. 23-dikán reggeli 6 órakor *Offenburg*' Kapujához értek: ott állottak az a' végre ki-rendeltt Katonák, kik őket alkalmas szállásokra vezessék, 's vezették is. — Dec. 23-dikán egy órakor jelent meg a' Magyar Deputáció *Károly* Fő-Hertzeznél, kinek Hg *Eszterházy*, egy jeles Beszéd mellett által adta a' feljebb említett 3 Leveleket. A' Fő-Hertzeg igen kegyelmes-sen válaszolt, és annakutánna is sok ízben bizonyította a' Magyar Nemzethez eleitől fogva vonzó hajlandóságát. Nem egyszer mondotta, hogy szép előmeneteleit fő részben a' Magyar Katonaságnak közföni; és a' ditső Magyar Nemzetért kész meg is halni. — A' Követség' Tagjai eránt fejenként nagy figyelmetességét nyilatkoztatta mind szóval mind tselekedettel is: melynek jele az is, hogy midőn alázatos kívánságjokat jelentették volna az oránt a' Deputátus Urak, hadd kísérhes-

sék ki D  c. 24 dik  nn reggel a' F  -Her-
tzeget *Kehl* ostromának   zeml  l  s  re: a'
F  -Hertzeg maga ugyan el  bb ki ment,
de az Ostrom' K  rm  nyoz  j  nak Gr. *La-*
tournak száll  s  nn meg - várta őket: kik
is a' szállásaik' eleibe állott, különös ko-
tsikon tsak hamar ki is r  nd  ltak az eml  -
tett szálláshoz, a' hol   ism  t parip  kra   l-
v  nn, mintegy két óráig v  sg  l  dtek az
  gy   - golyóbisok' s  v  lt  sei között. —
D  c. 24-dik  nn min  kut  nna együtt ettek
v  lna utóljára a' F  -Hertzeeggel, bútsút vet-
tek tőle: 's Hg *Eszterházy* Generális, a'
mint meg-írtuk fel  le, már az új-  zten-
d  i tzerem  nia'   lkalmatoss  g  val pompás-
s  nn vezette a' Magyar Testőrző Királyi
fényes Sereget az Udvarba. Nem sokára
utánna, v  zf  za érkezett *Bétsbe* Udvari Ta-
n  tsos M. *Horváth* Zsigmond   r is. Gr  f
Károlyi Jósef    Nagysága   s Kir. Cons-
li  rius T. *R     y* Ferentz   r pedig, egy-
gy  tt mentek *Mannheimig*, meg-nézeget-
v  n mindenütt Sereg-szakaszainkat, mely-
lyeknek Kommend  nsaikt  l muzsika-sz  -
val fogadtattak. F. M. L. Gr. *Sztáray* k  -
l  n  s indúlattal látta őket *Rastadt*b  nn.
Mannheimb  l Gr. *Károlyi*, Augsburgonn
  s M  nchenenn   ltal B  tsnek vette útját;
Cons. *R     y* pedig el ment m  g Mogun-
tzi  ba is, a' honnan meg-ford  lv  n, Jan.
10-dik  nn *Bétsbe*   rkezett, és   ppenn

ugyan az nap tért vilífsza Gr. *Károlyi* is, kívül más nap, meg-jelentek az Udvarbann, 's első audientziára botsáttattak bé a' Ts. K. Felséghez, annakutánna a' F. Tsászárné 's Királyné által is nagy kegyességgel fogadtattak.

Szeremből írják, hogy ott a' jég' megindulása kevés károkat tett a' rakott hajókban, és már ezek akadály nélkül folytathatják további útjokat; hanem a' Horváth-Országi Hajósok' szava szerént, többet meg rongált ott 42-nél, még pedig nagy mértékben a' Száva' zajlása. Tsak egy Kalmár, többet vesztett két hajóján húsz ezer forintnál.

Béts.

A' Belső dolgokra ügyelő Státus-Tanáts' Cancelláriájánál Első Secretáriusságot folytatott Néh. *Scio Ventzel* Úr helyébe, méltóztatott Ő Felsége 2-dik Secretáriusságból, minden taksa kívánás nélkül emelni *T. Rayner* István Úr E. Hazánkfiát.

A' *Márs'* mezejénn kapott buzgó vitézség' bélyegei miatt, a' hadi-szolgálatra alkalmatlanokká lett két derék Hazánkfiának enyhítő jutalmokra szolgál, hogy kívánságjok szerént, a' Német Testőrző Sereghez vevődtek fel Fels. Urunk által kegyelmessenn. Egyik közzülök *Olgyai Fő-*

Hadnagy, *Csallóközi* Fi. Szolgált példás bátorsággal és hívséggel a' Ferdinánd' Huszárai között. 1794-dik esztendőben *Cambray* és *Bouchain* Várak között, a' jobb válla' tsúttsát el szakasztotta félbenn egy ágyú-golyóbis. — A' másik *Torkos* Alhadnagy, *Györi* Fi. Virtusaival emelte fel magát a' *Csewitz* Vasas Reg. jébenn, melyet számos Frantzaság támadott vólt meg 1794-dik esztendő Május' Hónapjában, *Landreci* Várának vívása alatt, *Cateau-Cambresil* 3 óránynyira *Sans-Coctet* nevezetű Majornál. A' Regiment' akkori Oberstere, most Generális, Hg *Schwarzenberg*, bizván Vitézeihez, szembe-szállott a' Frantziákkal, 's úgy meg-viselte Őket, hogy huszonnégyszáz ágyújokat nyerte el. Abbann a' diadalmas de igen véress verekezésbenn, 9 sebeket kapott *Torkos* Alhadnagy: ötöt a' fejénn; hármát a' hátánn, és egyet a' jobb keze' fejénn.

N. *Gömör* Vármegyében fekvő, és M. Gróf *Koháry* Ferentz Ő Nagyságának földes Urasága alá tartozó *Rimaszéts* Mező-Városában eddig is vóltak már esztendőnként Országszertte nevezetes 3 Barom és más Vásárok, most méltóztatott engedni Felséges Királyunk 4 dik Vásárt vagy Sokadalmat is, és annak napjáúl, huszonötödik (25-dik) Januariust rendelni, mely napot megelőz a' Barom-Vásár.